

12 maart

Grensbepalingen

- Vandaag heeft Curaçao grensbepaling ingevoerd, die van Sint Maarten is vandaag aangescherpt.
- CUR: Passengers who have been in China (People's Rep.), Chinese Taipei, Iran, Italy (provinces Lombardia, Veneto, Emilia Romagna, Piemonte, Aosta Valley, Trentino South Tyrol, Friuli-Julisch-Venice and Liguria), Hong Kong (SAR China), Macao (SAR China), Korea (Rep.) or Singapore in the past 14 days are not allowed to transit or enter Curacao.
- SXM: Passengers and airline crew who have been in China (People's Rep.), Germany, Hong Kong (SAR China), Iran, Italy, Japan, Korea (Rep.), Macao (SAR China), Singapore or Spain in the past 21 days are not allowed to transit or enter St. Maarten. This does not apply to nationals of the Netherlands (being from Aruba, Bonaire, Curacao, Netherlands, St. Eustatius and Saba and St. Maarten). This does not apply to residents of St. Maarten.
- Voor meest actuele situatie zie <https://www.iatatravelcentre.com/international-travel-document-news/1580226297.htm>

5.1.2a

Cruiseschepen

5.1.2a

13 maart

- Vandaag hebben Zowel Aruba als Curaçao verdere grensbepalingen ingevoerd voor het luchtverkeer. Het besluit op Curaçao zou mede genomen zijn genomen op instigatie van advies van RIVM die n.a.v. coronageval hierop positief adviseerde vooruitlopend op de bespreking voorzien op aanstaande dinsdag; VWS ontkent dat echter.
- Het luchtruim van Aruba en Curaçao worden gesloten voor binnenkomende vluchten vanuit Europa. Op Curaçao vanaf 14 maart 2020 en op Aruba vanaf 15 maart 2020 voor een periode van 14 dagen. Reeds binnenkomende vluchten worden volgens protocol afgehandeld.
- De belangrijkste luchtvaartmaatschappijen (KLM en TUI) bereiden samen met de Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit een advies voor over essentiële vluchten voor personenvervoer naar Nederland.
- De Curaçaose Toeristenbureau heeft aangegeven dat er tussen 1 – 12 maart jl. 6.804 Nederlanders het land zijn binnengekomen. Wekelijks zijn er onder normale omstandigheden vanuit Europa naar Curaçao 6.599 te verkrijgen zitplaatsen op binnenkomende vluchten.
- Tussen Amerika en Aruba/Curaçao zijn er nog geen maatregelen genomen. Het wordt op dit moment geëvalueerd.
- Sint Maarten heeft grensbepalingen in beraad en is in afwachting van advies van RIVM.

14 maart

- Gisteren zijn de grensbeperkingen voor het luchtruim van Aruba en Curaçao aangekondigd. Daarbij is aangegeven door de lokale autoriteiten dat ingeschreven van de Landen wel mogen terugkeren. Voor bemanning en terugkerende ingezetenen wordt een veiligheidsprotocol ingezet om verspreiding te voorkomen. Dat lijkt voor Curaçao te bestaan uit het sluiten van de E-gates en een ondervraging bij aankomst.
- Operationalisering van retour van ingezetenen was niet nader uitgewerkt met de luchtvaartmaatschappijen waardoor de vluchten van Schiphol van 14 maart 2020 alleen met bemanning zijn vertrokken. Veel onduidelijkheid bij passagiers die willen omboeken.
 - De belangrijkste luchtvaartmaatschappijen (KLM en TUI) hebben samen met de Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit een *working document* voorbereid over essentiële vluchten voor personenvervoer naar Nederland, maar signalen zijn dat door gebrekkige voorbereiding er nog de nodige uitdagingen zijn te overkomen.
 - De minister-president van Sint Maarten heeft in een persconferentie maatregelen aangekondigd. Vanaf 17 maart a.s. sluit het luchtruim voor vluchten vanuit Europa, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten voor een periode van twee weken. Geen voorbehoud voor vluchten vanuit de Caribische regio inclusief het Caribisch deel van het Koninkrijk. Zelfde uitzonderingen als de andere landen voor wat betreft vracht en toestellen die passagiers komen ophalen.
 - Er was op Sint Maarten een vlucht binnengekomen van YOON (dochtermaatschappij Air France) die even in *lockdown* stond. Er was nader onderzoek gedaan naar zes passagiers die onder de reisrestrictie zouden vallen. Uitkomst was dat vier Duitse passagiers zijn teruggestuurd.
 - Tussen Amerika en Aruba/Curaçao zijn er nog geen maatregelen genomen. Nog steeds onderwerp van evaluatie.
 - Voor meest actuele situatie zie [de site](#) van IATA.

Cruiseschepen

- In toenemende mate kondigen cruisevaartmaatschappijen aan dat ze hun activiteiten tijdelijk (veelal rond 60 dagen) staken.
- Vermeldenswaardig hierbij is dat ook de Holland Amerika lijn (Nederland vlaggenstaat van de schepen) heeft aangekondigd om de wereldwijde cruise-activiteiten van haar veertien schepen gedurende 30 dagen te onderbreken. Ze wijken uit naar Amerikaanse havens dus geen aankomst in het Caribisch deel van het Koninkrijk voorzien.
- Sint Maarten heeft expliciet verbod aangekondigd voor cruiseschepen vanuit Europa en de Verenigde Staten in lijn met de maatregelen die worden genomen voor het luchtruim.

15 maart

- Vandaag zijn de grensbeperkingen voor het luchtruim van Aruba en Curaçao verder effect gesorteerd. Alleen ingezetenen met een retourticket mogen terugkomen. Op vluchten vanuit Schiphol zijn vandaag al tientallen ingezetenen gerepatrieerd.
- Voor bemanning en terugkerende ingezetenen wordt een veiligheidsprotocol ingezet om verspreiding te voorkomen. Dat lijkt voor Curaçao te bestaan uit het sluiten van de E-gates en een ondervraging bij aankomst.

- Tussen Amerika en Aruba/Curaçao zijn er nog geen maatregelen genomen. Nog steeds onderwerp van evaluatie. Wel heeft American Airlines aangekondigd veel van hun langeafstandsvluchten te cancelen.
- De prijzen van vliegtickets nemen exponentieel toe en worden daardoor lastiger te verkrijgen voor een betaalbare prijs. Ter illustratie een enkeltje (economyclass) met één van de KLM-vluchten van morgen kost 2000,- EUR. Deze vertrekt van Curaçao naar Nederland met tussenlandingen op Aruba en Bonaire.

Scholen zijn op Curaçao vanaf dinsdag 17 maart a.s. gesloten inclusief voorschoolse en naschoolse opvang. Donderdag zal er al een evaluatie plaatsvinden, maar ze blijven in ieder geval voor een week dicht.

5.1.2a

5.1.2a

- Op Aruba zijn de scholen ook gesloten voor een week. Alleen op Sint Maarten zijn de scholen vooralsnog open komende week.

5.1.2a

5.1.2a

- Een toenemend aantal stagiairs krijgen de opdracht vanuit hun onderwijsinstelling in Nederland het verzoek om terug te gaan naar Nederland. Daarbovenop heeft een groot aantal stagiairs kenbaar gemaakt zelf weg te willen.

16 maart

- Aruba: Ingaande in de nacht van 16 op 17 maart jl. gaat Aruba in een volledige lockdown op het vliegveld, eindigend op 31 maart 2020. Ingezetenen kunnen vooralsnog terugvliegen maar ze worden geadviseerd om niet meer te gaan reizen. PAX is niet langer toegestaan, vracht wordt nog wel geaccepteerd. Relief vluchten zijn mogelijk zo lang de luchtvaartmaatschappijen deze willen uitvoeren.
- Curaçao: Op maandag 16 maart 2020 volledige *lockdown* aangekondigd gelijk aan Aruba. Ingezetenen en specifieke experts (medisch/technisch) mogen nog invliegen, maar moeten bij aankomst direct voor 14 dagen in quarantaine. Alleen niet-ingezetenen mogen het eiland verlaten. Voor vluchten met medische patiënten tussen voormalig Antillen eilanden wordt nog gezocht naar oplossing. Vracht is nog wel toegestaan. Alle maritieme transporten, uitgezonderd schepen met brandstof en goederen, worden geweerd, inclusief cruiseschepen. In aanvulling daarop vergaande maatregelen rondom *social distancing*: bejaardentehuizen gesloten voor bezoek, horeca alleen open voor afhaal (anders sluiten), thuiswerken stimuleren en stringente maatregelen rondom samenkomst van mensen (kerkdiensten, begrafeningen, etc.)
- Sint Maarten: nog géén wijzigingen ten opzichte van afgelopen zondag, maar volgen mogelijk wel op korte termijn. Franse kant van het eiland gaat ook vliegverkeer uit EU en VS stoppen. Verder volledige *shutdown* aldaar: scholen, horeca, sportgelegenheden en niet-essentiële winkels.

17 maart

- Aruba: er zijn verdere maatregelen afgekondigd om de 'social distancing' vorm te geven. Voorbeelden hiervan zijn geen bezoek meer toegestaan aan verzorgings- en verpleeghuizen en alle horecagelegenheden mogen maar tot 22:00 open. Voorts zullen de scholen gesloten blijven tot 31 maart a.s. Verder zijn terugkerende ingezetenen verplicht thuis in quarantaine te gaan voor een periode van twee weken. Vanuit Bureau Rampenbestrijding Aruba is vernomen dat ze zullen nagaan of de bevolking hier opvolging aan geeft en indien noodzakelijk nog stringenter maatregelen treffen.
- Curaçao: de landsverordening ten behoeve van de maatregelen zoals gisteren aangekondigd is nog niet publiekelijk gedeeld. Inmiddels zijn ze wel druk bezig met

die maatregelen die nu al effect sorteren zoals de eisen die gesteld worden aan ingezetenen om terug te keren.

- Sint Maarten: de Franse kant is inmiddels overgegaan tot het sluiten van de grenzen. In navolging daarvan is op Sint Maarten ook de luchtverbinding met de EU en de VS gesloten. Advies aan toeristen is om het eiland te verlaten want na aanstaande zondag zijn er geen binnenkomende vluchten. Met uitzondering van die van en naar EUX, SAB en CUR blijven wel mogelijk (o.a. medische evacuaties).

18 maart

- Aruba: de Centrale Bank van Aruba heeft vandaag maatregelen aangekondigd om de impact op de economie waar mogelijk te beperken. Per direct worden geen vergunningen meer verstrekt voor de transactie van deviezen naar het buitenland, voor bedrijven is de max nu gezet op USD 700.000 en voor particulieren op USD 300.000. Dit alles om de vaste wisselkoers te beschermen. Verder zijn o.a. de *capital requirements* van de banken zijn verlaagd, waardoor zij over meer liquiditeit kunnen beschikken. Verder worden de door de overheid afgekondigde maatregelen ter bevordering van *social distancing* met de dag beter nageleefd door de bevolking.
- Curaçao: feitelijk is sprake van een uittocht van zoveel mogelijk niet ingezetenen. De overheid heeft afgekondigd dat ingezetenen (ook NL-paspoort houders) het eiland niet mogen verlaten. Mede door een gebrekkige operationele vertaling heeft dit gezorgd voor veel onrust en zijn NL-EU-paspoort houders geweigerd voor vluchten terug naar Nederland. De door Curaçao uitgesproken beperking van het recht om het land te verlaten (het recht zoals opgenomen in de Staatsregeling, artikel 4 lid 2) lijkt juridisch onvoldoende grondslag te hebben. Dit is inmiddels aangekaart bij de overheid van Curaçao en bij het kabinet van de Gouverneur.
- Sint Maarten: ook daar wordt gewerkt aan het volledig stil leggen van het vliegverkeer. Sint Maarten verbiedt het ingezetenen niet om uit te vliegen, maar zal het niet langer faciliteren doordat de reguliere vluchten worden stilgelegd.

19 maart

Onderstaand laatste inzicht van de vluchten vanuit de eilanden. Let wel, deze informatie verandert per dag. Onderstaande is op basis van de laatste inzichten:

- Aruba: Laatste vlucht KLM op 28 maart a.s., en daarmee ook voor Bonaire. Naar het lijkt geen KLM vluchten meer tot 2 mei 2020. Verder mogen vanaf 21 maart a.s. ook geen ingezetenen het land in.
- Curaçao: Na 28 maart a.s. nog 2 vluchten per week, indien geen substantiële vraag meer dan einde van verbinding. TUI dit weekend laatste vlucht.
- Sint Maarten: KLM aanstaande zaterdag laatste vlucht, Air France op zondag. Verbinding met St. Barths, Guadeloupe en Saba en Statia proberen ze initieel wel in stand te houden, aldus Sint Maarten

20 maart

- Op Aruba is gisteren de maatregel afgekondigd over te gaan tot het instellen van een avondklok. Vanaf aanstaande zaterdag zal deze ingaan van 21:00 – 06:00 uitgezonderd essentieel personeel. Deze maatregel zal in ieder geval gelden tot 31 maart a.s. De beweegreden hierachter is dat er geconstateerd is dat er weinig sociale gehoorzaamheid met betrekking tot de reeds afgekondigde maatregelen.
- Tijdens de dagelijkse persconferentie op Curaçao aangegeven dat er te veel samenscholing van burgers wordt geconstateerd. Oproep aan hen om verantwoordelijk te zijn en vooral thuis te blijven als je niet naar buiten hoeft. De minster van Justitie gaf aan dat er sprake is van een toename van *atrako's* (overvallen). De scholen blijven vooralsnog dicht zonder vermelding van wanneer ze

weer opengaan.

Samenscholing Curacao, scholen blijven dicht

- Op Sint Maarten is aangegeven vooralsnog geen avondklok in te stellen. De essentiële bedrijven moeten echter vanaf aanstaande zaterdag iedere dag om 20:00 sluiten.

21 maart

22 maart

- Sint Maarten: Aangekondigde verplichte sluiting om 20.00 uur is zaterdag ingegaan, over het algemeen goed nageleefd. Minimaal verkeer op straat.
- Aruba: Politie heeft streng opgetreden tijdens de avondklok, 31 aanhoudingen gisteren, allen hebben een boete ontvangen van US\$ 550.
- Curaçao: Er wordt intensief gehandhaafd op de sluiting van restaurants en bars, regering ontevreden met naleving. Supermarkten zijn maatregelen opgelegd voor social distancing (naleving matig). Komende week zijn scholen ook gesloten. Op sociale media in toenemende mate verontwaardiging (met foto's) van naar het lijkt toeristen die zich niets aantrekken van de genomen maatregelen. Ook ministers maken heir actief melding van.

23 maart

- Sint Maarten: De maatregelen op Sint Maarten zijn vandaag aangepast ter verdere synchronisatie met de maatregelen op Saint Martin. Essentiële bedrijven die nog wel mogen openen dienen nu te sluiten om uiterlijk 18.00 uur.
- Aruba: Aanscherping van maatregelen. Alle restaurants en bars mogen enkel nog afhaaldiensten of 'drive-through' aanbieden tot 20.00 uur. Avondklok is nog steeds van kracht, in ieder geval t/m 31 maart 2020.
- Curaçao: Onder meer nieuwe afspraken met supermarkt houders voor hygiënemaatregelen, ook zijn kinderen niet langer welkom in supermarkten. Aankoop handdesinfecterende middelen en zeep nu gemaximeerd tot 2 stuks. "De supermarkt is niet de plek om te socialiseren". Strenger optreden tegen niet opvolgen *social distancing* wordt overwogen.
-

24 maart

- **Aruba:** vandaag heeft Aruba een schrijven ingediend bij de voorzitter van de Rijksministerraad. Betreft verzoek voor toepassing artikel 23 LAft, verzoek om bijstand en morele en materiele steun op grond van artikel 36 van het Statuut, en een verzoek tot instemming met een buitenlandse lening.
- **Curaçao:** in de bijlage is een samenvatting opgenomen van het gisteren aangekondigde solidariteitspakket.
- **Sint Maarten:** nog geen maatregelen gepresenteerd.

Vliegverbindingen

- Aruba: dagelijks zal er nog tot 28 maart a.s. een KLM-vlucht vanuit Aruba (via Bonaire) naar Schiphol vertrekken. Daarna vooralsnog niet voorzien.
- Curaçao: tot en met 28 maart a.s. vliegt de KLM nog dagelijks tussen Schiphol en Curaçao. Daarna zal die tweewekelijks vliegen mits commercieel rendabel.

- Sint Maarten: vandaag vertrok de laatste reguliere vlucht van KLM vanuit Sint Maarten naar Nederland.

25 maart

Aruba

De maatregelen vanavond kloppen. Aruba is duidelijk zichtbaar in het straatbeeld. Het is leeg. De toeristenstrip is verlaten en hotels zijn afgesloten met hekken of soms zelfs dichtgetimmerd met houten platen. De laatste toeristen verlaten het eiland. De laatste KLM-toestellen naar Nederland zitten (nagenoeg) vol tot en met de laatste vlucht op 28 maart a.s. Alle winkels sluiten om 20.00. De avondklok wordt gehandhaafd door het Korps Politie Aruba (KPA). Bronnen uit de rechtshandhavingen meldingen in de media stellen dat er tientallen arrestaties worden verricht. Tevens komt het beeld naar voren dat het niet geheel rustig is 's nachts. Er is sprake van incidenten met brandjes op straat, versperring van wegen om politietegenhouden en scholing. Verder mogen er drie journalisten per avond onder begeleiding van de woordvoerder van KPA de straat op.

Statenvan Aruba heeft vandaag begroting 2020 aangenomen, inclusief budgettair mandaat voor nemen crisis maatregelen. Dit resulteert in een begroting met een astronomisch tekort van AWG 1,3 miljard (oftewel 23,9% BBP). De Regering van Aruba heeft het gisteren verzonden verzoek aan de RMR voor financiële bijstand aangevraagd en een geldlening opgesplitst in twee aparte leningen.

Curaçao De overheid heeft nog stringenter maatregelen afgekondigd. Vanaf 26 maart a.s. moet alle winkels dicht om 20:00 met uitzondering van restaurants en truckdipans (foodtrucks). Verder mag er niet meer gegeten en gedronken worden op locatie. Het publiek is opgeroepen ook hier de sociale afstandsregels in stand te houden. Verder werd aangekondigd dat er strengere controle erdgaat worden. De vereniging van supermarkten (SUVECO) vraagt in een brief aan de regering om politiebescherming tegen hamsterende cliënten die massaal producten uit de basis mandaat aanschaffen. Het lukt de supermarkten niet om voor een ordelijk gang van zaken zorg te dragen, en bij ongewijzigd consumentengedrag wordt schaarste gevreesd.

Sint Maarten Momenteel is het in al gemeen een rustig op straat. Het grootste deel van de bevolking houdt zich netjes aan de regels. De modus operandi van het Korps Politie Sint Maarten (KPSM) is rustig aanspreken, wijzen op de afspraken en dan pas doorpakken. Aandachtspunt is de capaciteit KPSM. In relatie met verdergaande maatregelen die getroffen kunnen worden. Nu gaat het nog goed en is KPSM zichtbaar op straat. Als er gekozen wordt voor stringenter maatregelen dan ontstaat er snelle capaciteitstekort (aldanniet in combinatie met ziekteverzuim, v.m. druk op het korps).

26 maart

- Aruba Er zijn stringenter maatregelen genomen die vanaf aanstaande zondag ingaan: "shelter in place". D.w.z.: thuisblijven, tenzij het strikt noodzakelijk is om het huis te verlaten. Bijvoorbeeld: boodschappen doen, naar de apotheek gaan etc. Alleen essentiële bedrijven zullen open zijn. Er zijn 15.000 aanvragen voor ontheffing van de avondklok, die worden allemaal beoordeeld want 15.000 mensen kunnen potentieel een hoop anderen besmetten.
- Curaçao Het solidariteitspakket is de afgelopen dagen veelvuldig in het nieuws gekomen en onderwerp van gesprek geweest in de samenleving. Volgens de premier is het echter de eerste stap, binnen de bestaande financiële ruimte. Het pakket is voor kleine ondernemingen, zodat ze meer financiële armsgel krijgen zodat ze geen mensen hoeven te ontslaan. Een commissie werkt verder aan een breder pakket. Desondanks kan wel gesteld worden het optreden van de overheid als daadkrachtig wordt weergegeven in de media.

27 maart

- Het beeld op Sint Maarten is de afgelopen dagen niet veranderd. Het is relatief rustig op straat en voor zover bekend zijn er geen noemenswaardige incidenten. Het grootste gedeelte van de bevolking houdt zich aan de regels. Wel zijn de controles met de Franse kant al van start gegaan.
- Op Aruba is het beeld dat de bevolking snel boodschappen inslaat voordat de 'shelter in place' ingaat aanstaande zondag. Verder zijn de maatregelen rond samscholingsverboden (maximaal 4 personen) aangescherpt.
- **Curaçao** Tijdens de persconferentie kwam een casus naar voren van Curaçaose studenten wonende in Nederland. Die met hun oude sedula (Curaçaose identiteitskaart) poogde af te reizen naar Curaçao. Zij werden uiteindelijk teruggestuurd wat veel vragen opleverden. Verder was er vandaag enig tumult bij een supermarkt wat uiteindelijk tot politieoptreden vergde om de gemoederen te bedaren.

28 maart

Tijdens een gezamenlijke persconferentie op Saint Martin van de Nederlandse en Franse bestuurders zijn nieuwe maatregelen aangekondigd. Vanaf maandag 30 maart a.s. zal ook daar de avondklok ingaan en is de bevolking opgeroepen alleen de straat op te gaan indien strikt noodzakelijk. De 'couvre-feu' is van 20:00 tot 06:00 van kracht. De landsverordening met de nadere uitwerking zal morgen gepubliceerd worden.